

Nr 357.

Av herr **Johansson, Theodor, m. fl.**, *angående utredning av frågan om statens skadeståndsansvar vid skador, orsakade av övergång till högertrafik.*

Kungl. Maj:t har i överensstämmelse med beslut av 1953 års riksdag tillsatt en kommitté för utredning av frågan om övergång till högertrafik, vilket utredningsarbete avses att verkställas skyndsamt.

Därest övergång till högertrafik i vårt land skulle ske, måste man räkna med att under avsevärd tid betydande skadegörelse på liv och egendom kommer att följa på grund av ovana vid de nya trafikreglerna. Med all sannolikhet kommer under övergångstiden åtskilliga människor, särskilt barn och åldringar, härigenom att skadas till döds eller råka ut för andra svåra skador, och likaledes måste man räkna med en betydande materiell skadegörelse. Man kan befara, att i synnerhet trafikanter med hästfordon kommer att råka ut för sådana skador. Äldre hästar torde i hastigt påkommande trafiksituationer följa de instinkter vanan givit, varför olyckor knappast torde kunna undvikas. Trots den upplysningsverksamhet, som vi förutsätter kommer att äga rum i samband med en övergång till högertrafik, måste man räkna med att t. ex. gång- och cykeltrafikanter liksom trafikanter med hästfordon vid möte med bil ofta automatiskt kommer att följa de gamla trafikreglerna och alltså vika till vänster. Om skador till följd därav uppstår, kan det inte hävdas, att bilisten alltid bär skulden härför. Oftast har den andre trafikanten, som i regeln torde drabbas av de svåraste skadorna, själv förorsakat olyckan.

Den frågan uppstår då, vem som skall ersätta de förluster i liv och egendom, som härigenom uppstår under övergångstiden och som icke täcks av de vanliga försäkringarna.

Det är enligt vår uppfattning nödvändigt att överväga, hur i sådana fall skadeståndsfrågan skall kunna bringas till en tillfredsställande lösning. Det kan inte vara riktigt, att vid sådana trafikolyckor, som beror på övergång till högertrafik, den skadelidande trafikanten skulle lämnas utan möjlighet att erhålla skälig ersättning. Om trafikant under sådana omständigheter dödats, bör hans efterlevande få möjligheter till skadestånd. Det synes oss skäligt, att staten under en övergångstid av 5—10 år övertager skadeståndsansvaret vid sådana olyckor, som direkt beror av övergång till högertrafik.

I direktiven för den nu tillsatta utredningen angående övergång till

högertrafik har den ovan diskuterade frågan enligt vår uppfattning icke ägnats tillbörlig uppmärksamhet. Utredningen skall enligt direktiven främst undersöka, huruvida fördelarna av en övergång till högertrafik kan förväntas bli så betydande, att de överväger den ökade olycksrisken under övergångstiden. Därest beslut skulle fattas om övergång till högertrafik, bör emellertid även frågan om statens skadeståndsansvar mot den enskilde medborgaren för liv och egendom vara utredd. Enligt vår uppfattning bör denna fråga snarast tagas upp till behandling av den tillsatta utredningskommittén.

Med stöd av vad som ovan anförts får vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla att i samband med pågående utredning om övergång till högertrafik jämväl frågan om statens skadeståndsansvar vid skador, orsakade av ändrade trafikbestämmelser, måtte bli föremål för utredning.

Stockholm den 26 januari 1954.

Theodor Johansson.

Torsten Bengtson.

Olof Pålsson.
